

Harc az élelmiszeruzsora ellen.

* * *

Budapesten alig van változás. — Vidéki városok példája.

Meg kell állapítanunk, hogy az élelmiszeruzsora ellen megindított hatósági akciónak eddig vajmi kevés az eredménye. A husneműek valamivel olcsóbbak lettek, de ez szükségképen való következménye annak, hogy az óriásira fölszigázott árak miatt a közönség túlnyomó többsége kénytelen volt részben vagy egészen beszüntetni a húsfogyasztást és így a kereslet csökkent.

A husneműek mostani árai is olyanok, hogy a munkásosztály, valamint a kishivatalnokai osztály részére lehetetlenné teszik a húsfogyasztást.

Olcsóbbak lettek a zöldségfélék is, ami annak a természetes következménye, hogy most már nem melegágyi, hanem szabadföldi termények kerülnek a piacra nagy tömegekben. Mindamellett ezen a téren még most is igen nagy a drágaság.

A liszt- és tejnyomoruság változatlanul tart tovább. A tojás — a szombaton kiadott jelentés szerint — a városi bódékban olcsóbb lett. Azám, csakhogy nincs. A tojást megint külföldre viszik.

Szóval, a hatósági intézkedések eddig nem sokat használtak. Persze, tüneteket gyógyítani nem lehet; a baj okait kellene megszüntetni. Erről azonban jó időre lekéstek a mi derék hatóságaink, másrészt pedig nem is rendelkeznek a kellő hozzáértéssel, szervezettel, akarattal és függetlenséggel.

Még a vidéki városok hatóságai is gyorsabban és erélyesebben tudnak lenni, mint a fővárosi kormányzat.

A rendőrség külön örököt küld ki a vásárosarnokokba és piacokra olyan bajok megszüntetése céljából, amelyek miatt máskor is sokat szenved a lakosság. Ez nagyon helyes, de a bajok lényegén nem fog változtatni. Apró kis uzsorások becsukása is szükséges, de magában véve nem sokat ér.

Hogy Budapestet mennyi joggal tehet az élelmiszeruzsora klasszikus városának nevezni, azt különösen akkor látjuk, ha megnézzük egyik-másik vidéki városnak a piaci árjegyzékét.

Ime:

Szabadkán

a hivatalosan közzétett hatósági maximális árak (június 13—20-ig) a következők:

	kor. fill.
1. Arpakása	kg-rja — 72
2. Köleskása	" — 60
3. Borsó (száraz)	" 1 32
4. Nagyszemű bab	" — 54
5. Kísszemű bab	" — 48
6. Lencse	" 1 32
7. Köles	" 1 48
8. Mák	" 1 10
9. Burgonya régi	" — 12
10. Burgonya új	" — 28
11. Sárgarépa	" — 18
12. Vöröshagyma régi	" — 42
13. Torma	" 1 20
14. Paprika törött	" 3 65
15. Tojás	darabja — 10
16. Szalonna zsirnak	kg-rja 4 40
17. Szalonna füstölt	" 5 —
18. Disznózsir	" 5 —
19. Ludzsir	" 6 —
20. Csemegevaj	" 4 50
21. Főzővaj	" 4 —
22. Tehénturó	" — 80
23. Juhturó	" 1 —
24. Tehénsajt	" 2 40
25. Juhsajt	" 3 —
26. Tejfel	literje 1 40
27. Tejszín	" 1 20
28. Főlözetlen friss tej	" — 32
29. Lefőlözött friss tej	" — 20
30. Kárász	kg-rja 1 40
31. Ponty	" 2 —
32. Kecsege	" 5 —
33. Harcsa	" 3 —
34. Csuka	" 1 80
35. Csibe	élő sulyban kg-rja 2 80
36. Kappan hizott	" 3 —
37. Kaesa idej	" 2 60
38. Kaesa öreg	" 2 40
39. Liba idej	" 3 —
40. Liba öreg	" 2 60
41. Pulyka idej	" 2 80
42. Zöldborsó fejtett literje	— 60
43. Zöldborsó hüvelyes kg-rja	— 40
44. Hónapos retek (6—7 drb) egy csomó	— 06
45. Zöldség új (4—5 drb) egy csomó	— 06
46. Kellelél (prokedli) egy csomó	— 04
47. Saláta fejes, egy nagy fej	— 04
48. Uborka (új) egy darab	— 40
49. Földieper kilogramja	1 —
50. Vöröshagyma új (8—9 szál) egy csomó	— 06
51. Fokhagyma új (6—7 szál) egy csomó	— 08
52. Gomba egy rakás	— 10
53. Cseresznye kilogramja	— 40
54. Zöldpaprika darabja	— 04

Nagybecskerekén

a rendőrhatalóság a belügyminiszternek 8600—1914. számú rendelete alapján a piaci élelmiszekek árait a következőképp állapította meg:

Kenyér, kilója	46 fillér
Tojás, 3 darab	20 fillér
Halak: kecsge 2 korona, süllő 1 kor. 60 fillér	
ponty 1 kor. 60 fillér, apró 50 fillér kilonként	
Csirke, élősulyban, kilonként	1 kor. — fillér.
Liba, ruca, tyúk, kilója	1 kor. 20 fillér
Liba, ruca, tyúk, hizalt, kilója	1 kor. 60 fillér.
Galamb, kilója	50 fillér
Bárány, élősulyban, kilója	1 kor. 20 fillér
Sertés, élősulyban, kilója	1 kor. 60 fillér.
Borju, élősulyban, kilója	1 kor. 30 fillér
Marha, élősulyban, kilója	1 kor. 20 fillér
Burgonya, tavalyi, kilója	12 fillér
Burgonya, új, kilója	20 fillér
Zöldborsó, kilója	40 fillér.
Cseresznye (válogatott), kilója	50 fillér
Saláta, fejenként	4 fillér
Zöldség, csomója	6 fillér
Hagyma, csomója	4 fillér
Tej, literje	24 fillér
Tejföl, 2 deciliter	20 fillér

A fenti árakat a rendőrség szigorúan betartja és az ellenük vétőket öt napi elzárással és 200 korona pénzbüntetéssel sújtja. Tilos a kofáknak délelőtt vásárolni vagy 12 óra előtt árusítaniok. Az ez ellen vétők szigorúan büntetnek.

Nagyváradon

a tanács június 12—13-ára a következő maximális árakat szabta meg:

Saláta egy fej 3 fillér.
Zöldborsó literje 60—70 fillér.
Retek csomója 12—14 fillér.
Óburgonya 1 kiló 12 fillér.
Újburgonya 1 liter 28 fillér, 1 kiló 36 fillér.
Kalarábé csomója (5 darab) 14—18 fillér.
Egy csomó hagyma (nagyság szerint) 6—12—16—22 fillér.
Egy darab salátának való ugorka (nagyság szerint) 8—18 fillér.
Egy csomó répa 8 fillér.
Egy csomó petrezselyem 8 fillér.
Egy csomó podluklevél 4 fillér.
Egy darab tojás 10 fillér.
Egy liter tej 30 fillér.
Egy liter tejföl 1 korona 20 fillér.
Egy kiló tehénturó 80 fillér.
Egy kiló vaj 5 korona 60 fillér.
Egy kiló sertészsir 5 korona 20 fillér.
Egy kiló zsirszalonna 4 korona 20 fillér.
Egy kiló hárj 5 korona.
Egy liter pöszméte 50 fillér.
Egy pár sovány liba (nagyság szerint) 6—9 korona.
Egy pár csirke (nagyság szerint) 2—3 korona.

Miskolcon

az óburgonya kilója 10 fillér; újburgonya kilója 36 fillér; óvöröshagyma kilója 2 korona; újvöröshagyma egy csomó 14 fillér; fokhagyma kilója 2 korona; zöldborsó hántott kilója 80 fillér; zöldborsó héjas kilója 40 fillér; sárgarépa csomója 14 fillér; gyökér csomója 16 fillér; tojás darabja 10 fillér; tej literje 32 fillér; tejföl literje 1 korona 20 fillér; csirke 1—1.80 korona; kaesa kilója 3 korona; liba kilója 3 korona; főzővaj kilója 4.40 korona; tehénturó kilója 80 fillér; juhturó kilója 2 korona; kenyér kilója 56 fillér. Az árak hetenként kétszer lesznek megállapítva.

40 filléres tej: uzsora!

Győrt a rendőrség egész csomó élelmiszeruzsorást ítél el, közöttük egy tejárust, aki a tej literjét 40 fillérért adta. Ha Budapesten is így bánának a tejárusokkal, akkor már rég hűsölne valamennyi.

KÖZSÉGI ÜGYEK

× A községi üzem sikere. (A hirdetővállalat zárószámadása.) Szánthó István, a székesfővárosi hirdetővállalat igazgatója jelentést tett a vezetése alatt álló vállalat 1914. évi működéséről.

A vállalat bevételei két tételből alakulnak és pedig hirdetési díjakból, amely címen 417.588 korona 58 fillér folyt be és a folyószámla kamataiból, amely 8101 korona 86 fillér. Az összes bevétel 425.691 korona 44 fillér. Ennek az összegnek terhére természetesen elsősorban elszámolást nyertek a vállalat üzemszerű kiadásai, amelyek 249.754 korona 40 fillért tesznek ki. A két összeg közötti különbség, vagyis 175.937 korona 4 fillér a hirdetővállalat múlt évi tényleges nyeresége. Ebből a nyereségből az ujtási alapra 2192 koronát és az új beruházási alapra 34.171 korona 68 fillért fordítottak, úgy hogy ezeknek a tartalékolásoknak levonása után a hirdetővállalat 1914. évi tiszta üzleti jövedelme 136.573 korona 36 fillér. A hadiállapottal kapcsolatos jótékony célú hirdetések díjait legtöbbszörre rendkívüli módon mérsékeltek, sok esetben pedig teljesen elengedték. A jelentés végül megemlékezik a hirdető árubódékról is, amelyeknek fölállításához és tervezetéhez a közmunkák tanácsa is hozzájárult. A terv valóra váltását azonban egyelőre megakadályozta a háború.

× Adók és illetékek. A fővárosi adófelügyelőség jelentése szerint közvetlen az állampénztárnál ez év májusában 4,438.524

korona 61 fillért fizettek be, míg a múlt év májusában 4,028.206 korona 48 fillére rugott a befizetett összeg. Ez évben 410.318 korona 13 fillérrel több volt a befizetés. A székesfőváros adópenztáránál 1915 májusában 9,731.643 korona 90 fillért fizettek be, 1914 májusában pedig 10,397.205 korona 76 fillért. E helyütt ebben az évben 615.561 korona 86 fillérnyi csökkenés mutatkozik. Az ezévi összes májusi eredmény 205.243 korona 73 fillérrel volt kedvezőlenebb, mint a múlt év májusában elért eredmény. Bélyeg- és jogilleték címén ez év májusában 1,794.609 korona 32 fillért fizettek be, a múlt év májusában pedig 2,859.846 korona 4 fillért. Ennél a tételnél ez évben 1,065.236 korona 72 fillér a csökkenés.

× A jégüzsera ellen. A tanács kimondotta, hogy a jég normális ára a nagyban való árusításnál, vagyis 25 kilogramnál nagyobb mennyiségeknél a jéggyárban, illetve a jégelárusító telepen átvéve, métermázsánként legföljebb 2 korona 50 fillér lehet, házhöz szállítva pedig legföljebb 3 korona 30 fillér. A kicsinyben való árusításnál, vagyis 25 kilogramon aluli mennyiségeknél, kilogramonként legföljebb 4 fillért lehet kérni. Ha a jéggyáros, jégtermelő vagy jégelárusító a jeget a fölsorolt áraknál magasabb árakon árusítaná, ártulást követ el és ezért az erre vonatkozó belügyminiszteri rendelet értelmében rendőrhatalóságilag megbüntetik. A tanács intézkedett, hogy összes szakközegei a jég árát szigorúan ellenőrizzék és ebben az irányban megkeresést intézett a fővárosi államrendőrséghez is.

× Új ember a közlelmezési ügyosztályban. A polgármester Sztankovits Szilárd főjegyzőt a pénzügyi osztályból a közlelmezési ügyosztályba helyezte át. — (Hát Folkusházy és Vajna urakkal mi lesz? Mit keresnek ezek még tovább a közlelmezési ügyosztályban?)